

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 09-1/24-3/3
EPA 299 XXVIII
Podgorica, 16. avgust 2024. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa 29. sjednice, održane 15. avgusta 2024. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ

o razmatranju **PREDLOGA ZAKONA O RAZVOJNOJ BANCII CRNE GORE**, koji je podnijela grupa poslanika

U uvodnom obrazloženju, predstavnik predlagača zakona, poslanik Vasilje Čarapić, upoznao je Odbor sa osnovnim razlozima za predlaganje Zakona o Razvojnoj bancii Crne Gore, a koji predstavljaju podsticanje ravnomjernog održivog ekonomskog razvoja, konkurentnosti i likvidnosti privrednih subjekata, inkluzije ranjivih segmenata, kao i finansiranja infrastrukturnih projekata. Saopštio je da se transformacijom Investiciono – razvojnog fonda Crne Gore A.D. u Razvojnu banku Crne Gore planira implementacija dodatnih podsticaja konkurentnosti crnogorske privrede kroz intenziviranje pristupa grantovima dostupnim kroz EU fondove koji bi takođe postali dio podrške privredi Crne Gore, kreiranju novih finansijskih instrumenata po uzoru na državne razvojne banke u zemljama EU, kao i snaženju izvoznog potencijala crnogorskih preduzeća kroz osiguranje izvoza od netržišnih rizika. Zatim, da je jedna od prednosti Razvojne banke unapređenje modela finansiranja na bazi pristupa fondovima EU, a privrednicima će pružati širok spektar finansijskih usluga.

Na Odboru je konstatovano da su još ranije bile inicijative za osnivanje Razvojne banke, odnosno da je to tema na koju se godinama unazad diskutuje, te da je jasno da postoji potreba Crne Gore za ovakom institucijom.

Tokom rasprave, kroz izlaganje određenih poslanika ukazano je da je za prvih šest mjeseci tekuće godine neto profit banaka u Crnoj Gori 87 miliona eura veći u odnosu na 2022. godinu, što ukazuje na potrebu da država uvede nove mehanizme i procedure kojima će pomoći građanima. Iskazano je očekivanje da će Razvojna banka omogućiti brži pristup sredstvima iz EU fondova, niže kamate i duže rokove otplate kredita, smanjenje zahtjeva za kolaterale, dodatne podsticaje za mala i srednja preduzeća i za one programe za koje komercijalne banke nijesu imale interesovanje.

Saopšteno je da su pojedini poslanici uputili predstavniku predlagača zakona sugestije koje su, prema njihovim navodima, većim dijelom sastavni dio teksta predloga zakona, a odnose se na: propisivanje saglasnosti na ulaganja, kontrolu poslovanja Razvojne banke, preciziranje poslova oko depozita, propisivanje strategije ulaganja, vršenje kontrole i nadzora Razvojne banke. Najavljeno je podnošenje amandmana koji će imati za cilj definisanje načina izvještavanja prema Vladi i Skupštini Crne Gore.

Pojedini poslanici su tokom rasprave ukazali da nije uobičajeno da predlog zakona od 82 člana predlažu poslanici, pa je postavljeno pitanje da li predlagači zakona imaju mišljenje Vlade ili Ministarstva finansija oko predloženih rješenja, i da li su vođene konsultacije sa Centralnom bankom

CG koja vrši kontrolu nad bankarskim sektorom. Takođe, postavljeno je pitanje da li će Razvojna banka biti kreditna institucija i da li će se nad njom primjenjivati Zakon o kreditnim institucijama, da li je traženo mišljenje EU jer će buduća djelatnost Razvojne banke biti primanje depozita i vršenje funkcije platnog prometa, kao i mišljenje EK o usklađenosti propisa sa evropskim zakonodavstvom.

Iskazano je i mišljenje da nije dovoljno jasan model funkcionisanja jer se ne može utvrditi precizno da li je u pitanju banka ili privredno društvo, i da je sporna odredba člana 11 jer zahtijeva mišljenje Agencije za zaštitu konkurencije tj. da se utvrdi da li ima elemenata državne pomoći. Iskazana je zabrinutost što se bez javne rasprave i uključivanja stručnih mišljenja i analiza donosi novi sistemski zakon u ovoj oblasti.

Poslanike je interesovalo da li postoje primjeri u nekoj od zemalja EU da je razvojna banka osnovana bez javne rasprave, zašto nije predviđeno povezivanje Razvojne banke sa Poštom kako bi se iskoristile njene filijale, šta se dešava sa fizičkim licima jer je zakon fokusiran na privrednike, zašto nije predviđeno jačanje nadzorne i kontrolne uloge parlamenta kroz uvođenje modela izbora određenih lica u organima upravljanja ili nadzora banke, i dr.

Odboru, do početka održavanja sjednice, nije dostavljeno mišljenje Vlade Crne Gore o predlogu navedenog zakona.

Odbor je, nakon rasprave, sa sedam glasova „za“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o Razvojnoj banci Crne Gore, koji je podnijela grupa poslanika.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određena je poslanica Zdenka Popović.

PREDSJEDNIK ODBORA
Boris Mugoša

